

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖУЮ

Гарант освітньої програми

 Павло БОЙКО

«01» вересня 2025

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о.завідувача кафедри

 Тетяна БОЙКО

Протокол засідання кафедри

Лісового та садово-паркового господарства ХДАЕУ

від «05» вересня 2024 року №1

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ДЕКОРАТИВНІ РОЗСАДНИКИ

назва навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Освітня програма – Лісове господарство

Спеціальність – 205 Лісове господарство

Галузь знань – 20 Аграрні науки та продовольство

Херсон 2025

1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	Декоративні розсадники
Факультет	Рибного господарства та природокористування
Назва кафедри	Кафедра лісового та садово-паркового господарства
Викладач	Лекції викладає: Бойко Тетяна Олексіївна, кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри лісового та садово-паркового господарства Практичні та лабораторні заняття проводить: Бойко Тетяна Олексіївна, кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри лісового та садово-паркового господарства
Контактна інформація	boiko_t@ksaeu.kherson.ua kaf_lis@ksaeu.kherson.ua
Графік консультацій	вівторок, четвер 14.00 – 16.00 конференція Zoom https://us04web.zoom.us/j/89457706047?pwd=M3UzVExmVnZZTHJoVGIOOFdtOGRwQT09 Ідентифікатор конференції: 894 5770 6047 Код доступу: Ed3ftF
Програма дисципліни	є
Мова викладання	українська

2. Анотація курсу

Анотація курсу	Дисципліна «Декоративні розсадники» є однією з основних у підготовці майбутніх фахівців лісового господарства. Ліквідація наслідків військових дій на території півдня України, винищення сотень гектарів лісових та лісомеліоративних насаджень, передбачає відновлення лісових ресурсів південного регіону, що буде супроводжуватись збільшенням потреби в лісових культурах та декоративному садивному матеріалі деревних рослин, який широко використовується для відновлення лісових насаджень, лісомеліоративних насаджень, озеленення населених місць, садово-паркового будівництва, створення лісопарків тощо. Потреба у великих об'ємах садивного матеріалу передбачає використання передового вітчизняного та світового досвіду вирощування посадкового матеріалу та лісових культур, вдосконалення існуючих та нових, сучасних технологій його вирощування в екстремальних умовах Степу з урахуванням змін клімату та впливу бойових дій.
Інформаційний пакет дисципліни	http://dspace.ksau.kherson.ua:8888/course/view.php?id=619

3. Мета та завдання курсу

Мета викладання дисципліни	Сформувати у здобувачів комплекс теоретичних знань стосовно організації території декоративного розсадника, завдання структурних відділів розсадників, вирощування якісного посадкового матеріалу декоративних рослин та лісових культур. Ознайомити здобувачів з сучасним рівнем знань з фундаментальних питань даної дисципліни,
-----------------------------------	--

	ознайомити з асортиментом декоративних рослин для озеленення населених пунктів.
Завдання вивчення дисципліни	<p>В результаті вивчення курсу «Декоративні розсадники» здобувачі опановують знання про:</p> <ul style="list-style-type: none"> - досвід виробництва посадкового матеріалу в Україні; - загальну агротехніку вирощування декоративного садивного матеріалу (сівозміни, обробіток ґрунту, застосування добрив); - технологію виробництва різних видів садивного матеріалу декоративних деревних порід; - особливості розмноження і вирощування садивного матеріалу основних декоративних культур. - набувають навички необхідних розрахунків площ, об'ємів сіянців та саджанців, робочої сили, засобів механізації та допоміжних матеріалів для створення декоративних розсадників; - набувають навички складання кошторисів для створення декоративних розсадників.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу	
Загальні	<p>ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК-6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК-7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК-9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК-10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>ЗК-11. Навички здійснення безпечної діяльності.</p> <p>ЗК-12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p>
Спеціальні (фахові)	<p>ФК-1. Здатність застосовувати знання і уміння лісівничої науки й практичний досвід ведення лісового господарства.</p> <p>ФК-2. Здатність проводити лісівничі вимірювання та дослідження.</p> <p>ФК-3. Здатність використовувати знання й практичні для аналізу біологічних явищ і процесів, біометричної обробки дослідних даних та їх математичного моделювання.</p> <p>ФК-4. Здатність аналізувати стан дерев, лісостанів, особливості їх росту і розвитку на основі вивчення дослідних даних, літературних джерел та нормативно- довідкових матеріалів.</p> <p>ФК-5. Здатність вирішувати поставлені завдання зі створення насаджень, їх вирощування та формування на основі вивчення літературних та нормативних джерел передового виробничого досвіду.</p> <p>ФК-6. Здатність вибрати типове обладнання та інструменти для вирішення сформульованого завдання, а також оцінити економічну ефективність його виконання.</p> <p>ФК-7. Здатність вирішувати поставлені завдання з інвентаризації лісів, оцінювати лісові ресурси та продукцію.</p> <p>ФК-8. Здатність вирішувати поставлені завдання з мисливства та забезпечувати ведення мисливського господарства в лісовому фонді.</p> <p>ФК-11. Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого, на екологічних засадах, використання лісових ресурсів.</p> <p>ФК-12. Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому регіональному, національному і глобальному рівнях.</p>

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН	<p>ПРН-3. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію.</p> <p>ПРН-4. Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.</p> <p>ПРН-5. Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії та принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності.</p> <p>ПРН-6. Здійснювати підбір і використання необхідного обладнання, інструментів для організації виробничого процесу з урахуванням екологічних, технічних та технологічних можливостей.</p> <p>ПРН-7. Застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення лісового і мисливського господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.</p> <p>ПРН-8. Проектувати та організовувати ведення лісового та мисливського господарства відповідно до встановлених вимог.</p> <p>ПРН-9. Застосовувати лісівничі загальновідомі методи збору дослідного матеріалу та його статистичного опрацювання.</p> <p>ПРН-10. Аналізувати результати досліджень лісівничо-таксаційних показників дерев, деревостанів, їх продуктивності, стану насаджень та довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази.</p> <p>ПРН-11. Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки.</p> <p>ПРН-12. Інтегрувати та удосконалювати виробничі процеси ведення лісового господарства відповідно до чинних вимог.</p> <p>ПРН-13. Демонструвати повагу до етичних принципів та формувати етичні засади співпраці в колективі.</p> <p>ПРН-14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.</p> <p>ПРН-15. Впроваджувати розроблені проектні рішення у виробництво та забезпечувати ведення лісового господарства на засадах наближеного до природи лісівництва.</p> <p>ПРН-16. Організувати результативні та безпечні умови праці.</p>
------------	---

5. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньої програми

Рік викладання	2025-2026 н.р.
Семестр	п'ятий
Курс	третій
Обов'язкова компонента / Вибіркова компонента	Обов'язкова компонента ОК 23
Пререквізити	<p>Базовими дисциплінами для засвоєння дисципліни «Декоративні розсадники» є «Дендрологія», «Основи екології», «Ґрунтознавство», «Вища математика», «Хімія», «Ботаніка», «Економіка л.-г. та с.-п. господарства».</p> <p>Базові знання дисциплін розширюються і уточнюються згідно специфіки спеціальності «Садово-паркове господарство». Теми, знання яких є первинними: «Життєві форми рослин», «Морфологічні ознаки та особливості</p>

	деревних рослин. Діагностичні ознаки деревних рослин (форма крони, галуження, кора, листки, репродуктивні органи)», «Вплив рельєфу на ріст і розвиток рослин», «Біотичні фактори та взаємовідносини між рослинами і тваринами», «Детальна морфологічна характеристика листя, пагонів, стробілів, насіння та шишок основних лісоутворюючих порід голонасінних та порід, які висаджують у парках України», «Детальна морфологічна характеристика листя, пагонів, насіння, квіток, плодів, суцвіть основних лісоутворюючих порід покритонасінних та порід, які висаджують у парках України», «Трудові ресурси та оплата праці в садово-парковому господарстві», «Собівартість і ціноутворення на послуги садово-паркового господарства», «Планування і прогнозування розвитку садово-паркового господарства».
Постреквізити	Знання з дисципліни «Декоративні розсадники» є базовими для дисциплін «Лісові культури», «Озеленення населених місць», «Лісознавство», «Лісівництво», «Декоративні рослини закритого ґрунту».

6. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів / годин	4 кредитів 120 год., з яких 60 год. аудиторних занять, з них 22 лекцій, 28 год. практичних занять та 60 год. самостійної роботи.
Лекції	22 год. лекцій
Практичні / Семінарські	30 год. практичних
Лабораторні	8
Самостійна робота	60 год. самостійної роботи
Форма підсумкового контролю	5 семестр – залік

7. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Технічне та програмне забезпечення	-
Обладнання	інтерактивна дошка, проектор, довідкова література

8. Політика курсу

Загальні вимоги	Здобувачі вищої освіти повинні планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал. Активно працювати під час практичних занять, брати участь в обговорення дискусійних питань, повною мірою долучатись до активних форм навчання. Вчасне виконання розрахунків до курсового проекту. Заохочується робота у наукових гуртках, підготовка тез доповідей та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей, участь у конкурсах наукових робіт тощо. Навчальний курс включає самостійну роботу здобувачів, яка може бути забезпечена бібліотечним фондом університету та кафедри. В умовах дистанційного навчання, передбачений більш високий ступінь самостійності здобувачів, відповідальності за набуті знання та самодисципліни.
Політика щодо дедлайнів і перескладання	Письмові роботи (курсова робота), надані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (до 40% від загальної суми балів за конкретне заняття). Перескладання проходить в індивідуальному порядку на консультаціях, згідно графіку консультацій

	викладача (в разі дистанційного навчання можливо відпрацювання через електронні платформи).
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. Процедура відпрацювання попущених занять з об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування). Не запізнюватись на заняття. Дотримуватись техніки безпеки. Завчасно ознайомлюватись з темою практичної роботи. Пропущенні заняття відпрацьовувати у встановлений викладачем час.
Політика щодо виконання завдань	Позитивно оцінюються відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність. Під час підготовки до практичних занять виконання самостійної роботи необхідно спиратись на конспект лекцій та рекомендовану літературу. Водночас вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення тем дисципліни.
Академічна доброчесність	Роботи здобувачів є виключно оригінальним дослідженням чи міркуванням. Будь-яке списування або плагіат (використання, копіювання підготовлених завдань та/або розв'язання задач іншими здобувачами) тягне за собою анулювання зароблених балів. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час підсумкового контролю, виконання контрольних робіт заборонено. Списування під час контрольних, тестових робіт та протягом іспиту заборонено.

9. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				балів
			годин				
			лк	лаб.	сем. / пр.	СР	
Змістова частина 1 Загальні питання організації декоративних розсадників.							
згідно розкладу	Тема 1	Історія створення декоративних розсадників.	2		2	5	15
згідно розкладу	Тема 2	Види розсадників.	2		2	5	5
	ПК ЗЧ 1	Усне опитування					10
Змістова частина 2 Організація структурних відділів розсадників.							
згідно розкладу	Тема 3	Групування рослин за строками вирощування. Перешколювання.	12		22	28	40
згідно розкладу	Тема 4	Вегетативне розмноження рослин у розсадниках.	4		10	14	20
згідно розкладу	Тема 5	Маточний відділ.	2		2	8	5

	ПК ЗЧ 2	Письмова контрольна робота					5
--	---------	----------------------------	--	--	--	--	---

10. Форми і методи навчання

Лекція	Під час лекцій використовуються інформаційно-повідомляючий, пояснювально-ілюстративний, пояснювально-спонукальний, проблемний методи викладання теоретичного матеріалу. Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу, оглядові лекції з використанням наочного матеріалу, опорного конспекту, лекції візуалізації навчального матеріалу з використанням мультимедійних технологій.
Практичні /Семінарські	Практичні заняття передбачають усні доповіді здобувачів, бесіду, при аналізі наочного матеріалу використовуються пояснювальний та репродуктивний методи, роботу каталогами, атласами та визначниками, екскурсії до декоративних розсадників Херсонської області, роботи в малих групах, проведення досліджень в природі, виконання розрахунків.
Лабораторні	Під час лабораторних робіт використовуються інформаційно-повідомляючий, пояснювально-ілюстративний, пояснювально-спонукальний, дослідницько-пошуковий, проблемний методи викладання теоретичного матеріалу, спостереження за об'єктами в природі.
Самостійна робота	Самостійна робота передбачає роботу здобувачів з літературними джерелами; пошук інформації та її обробка – робота у мережі Internet тощо; робота з електронними носіями інформації – електронні підручники, медіатека тощо; творче застосування знань і вмінь для вирощування декоративних деревних рослин та лісових культур в розсадниках Херсонської області.

11. Система контролю та оцінювання

Поточний контроль
Викладач систематично проводить контроль знань здобувачів. Силабусом дисципліни передбачено проводити: <u>поточний контроль</u> – опитування (індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, біологічні диктанти), доповіді на практичних заняттях, виконання самостійних завдань проблемно-творчого характеру, складання тестових завдань, написання біологічних диктантів.
Виконання курсової роботи
Підсумковий контроль за змістовою частиною
виконання письмової контрольної роботи або усне опитування
Підсумковий контроль
Форма підсумкового контролю є залік. Види запитань з відкритими відповідями. Основні вимоги до контролю знань наведені у Положенні про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в умовах ЄКТС Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни складається із суми балів за поточну успішність.

Розподіл балів з дисципліни

Поточне оцінювання семінарських, практичних, лабораторних занять, підсумкового контролю за змістовою частиною (бали)							Підсумкова оцінка
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2				100
T1	T2	ПК ЗЧ 1	T3	T 4	T 5	ПК ЗЧ 1	
15	5	10	40	20	5	5	

12. Шкала оцінювання

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно	не зараховано
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	

13. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література	<ol style="list-style-type: none">1. Галузеві норми виробітку і норми витрати пального на роботи в лісових розсадниках. – К. : Укрдержцентрпрацяліс, 1995. 62 с.2. Гордієнко М.І., Корецький Г.С., Маурер В.М. Лісові культури. К.: Сільгоспосвіта, 1995. 328 с.3. Гордієнко М.І., Фесюк А.В., Маурер В.М., Гордієнко Н.М. Лісові культури. «Віпол», 1995. 344 с.4. ДСТУ 2980-95. Лісові культури. Терміни та визначення. К.: Держстандарт України, 1995. 64 с.5. Лукша В.В., Іванченко В.В. Розмноження деревних і чагарникових порід живцюванням. Боярка. Укрцентркадрліс, 2005. 107.6. Маурер В. М. Декоративне розсадництво : навч. посібн. Вінниця: Нова книга, 2007. 264 с.7. Маурер В.М., Пінчук А.П., Бобошко-Бардін І.М., Косенко Ю.І. Декоративне розсадництво: підручник. 2-ге видання, стереотипне. К.: ПрофКнига, 2019. 296 с.8. Маурер В. М., Бровко Ф. М., Кичилюк О. В. та ін. Деревні розсадники : методичні рекомендації з курсового проектування / Віктор Мельхiorович Маурер, Федір Михайлович Бровко, Олександр Володимирович Кичилюк, Андрій Петрович Пінчук, Ігор Вікторович Іванюк, Олександр Юрійович Кайдик, Ірина Миколаївна Бобошко-Бардин, Василь Петрович Войтюк, Валентина Вікторівна Андреєва, Марія Олександрівна Шепелюк. Луцьк, 2023. 68 с.9. Роговський С.В. Декоративне розсадництво і насінництво: навчальний посібник. Біла Церква; БНАУ, 2014. 176 с.
Додаткова	<ol style="list-style-type: none">1. Бойко Т.О., Дементьєва О.І., Кострицька К.О. Особливості вирощування <i>Juglans regia</i> L. В умовах Херсонської області. Таврійський науковий вісник, 2019. №108, С.218-223.2. Бойко Т.О., Зубач В., Коршак А. Особливості вирощування та догляду за видами роду <i>Juniperus</i> L. «Наукове забезпечення раціонального використання природних ресурсів акваторій та територій степової зони України». Науково-практична конференція викладачів, молодих вчених та студентів, 2018 р. // Редкол.: Ю.М. Воліченко; ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет». Херсон: 2018. с. 95-98.3. Бойко Т.О., Антоненко Н.М. Використання <i>Lavandula angustifolia</i> «Hidcote» в озелененні приватної території Олешківського району Херсонської області. Modalități conceptuale ed dezvoltarea științei moderne. București, România, 2020. 20 листопада 2020.4. Dementieva O., Boiko T. Growing and reproduction of <i>Lavandula hybrida</i> Rev. under the conditions of closed soil in the south of Ukraine. Таврійський науковий вісник. 2021. №121. 259-261.5. Бойко Т.О. Представники відділу <i>Pinophyta</i> для розширення асортименту деревних рослин міста Херсон. Formation of innovative potential of world science: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the I International Scientific and Theoretical Conference (Vol. 1), May 7, 2021. Tel Aviv, State of Israel: European Scientific Platform. 133-135.6. Калініченко О. А. Декоративна дендрологія: навч. посіб. К.: Вища школа, 2003. 199 с.
Інформаційні ресурси	<ol style="list-style-type: none">1. Маточне відділення. URL: https://ukrdoc.com.ua/text/25256/index-1.html?page=62. Офіційний сайт Всеукраїнської спілки виробників садивного матеріалу України URL: http://www.svsm.com.ua

	3. Офіційний сайт садоводів URL: http://www.landscape-industry.com.ua/4. Про насіння і садивний матеріал – Законодавство України. URL:https://zakon.rada.gov.ua ›5. Етапи становлення деревного розсадництва URL:: https://studopedia.info/ukr/1-984.html6. Щеплення покращеною копуліровкою в розсаднику URL:: http://agro-sad.com.ua/statti/scheplyennya-i-okulirovka/scheplyennya-pokraschenoyu-kopulirovkoyu-v-rozsadnyku/7. Машина для розсадників і маточників вегетативних підщеп URL: http://sad-institut.com.ua/ru/mehanizacija/mashini_dlja_rozsadnikov_i_matochnikiv_vegetativnih_pidshchep.html